

*Justitia
derogat legi*

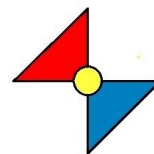
Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

Golden Meand Society
Foundation supporting
Human Rights Cases

Hoger beroep tegen vonnis IEA
d.d. 7 december 2022, BON202100587

PLEITNOTA HOGER BEROEP

inzake

Juan Jose DIAZ GARCIA, appellant 1, wonende te Kaya Bongo 11, Bonaire,
Norman Anthony WARNER, appellant 2, wonende te Kaya Barakoa 50, Bonaire,
Ramon OZORIA BONILLA, appellant 3, wonende te Kaya Tera Mulá 21, Bonaire,
Luis Felipe BARRERO MENESES, appellant 4, wonende te Kaya Uruguay #8, Bonaire,
gezamenlijk ook aan te duiden als 'appellanten', gem. mr. M. Bijkerk,
tegen

de openbare rechtspersoon het 'Openbaar Lichaam Bonaire', geïntimeerde
(hierna: '**het OLB**'), gem. mr. T.L.H. Peeters

Appellanten doen zeggen als volgt:

Inleiding

1. Appellanten hebben ruime tijd vooraf de bewijsvoering overgelegd, opdat zowel het Hof als het OLB de tijd zouden hebben om dit te bestuderen. Ook is een digitale kopie met zoekfunctie van de IEA Overgelegde Wachtlijst overgelegd, zodat het Hof en het OLB de bewijsvoering zelf hebben kunnen controleren. De bewijsvoering is geanonimiseerd ook gepubliceerd.

Wij denken dat de essentiële conclusie van de bewijsvoering door het Hof erkend zal worden, namelijk dat percelen voor woningbouw bijna altijd, althans in grote meerderheid van gevallen, lukraak (d.w.z. niet conform de Wachtlijst) en dus met voorrang werden uitgegeven.

In een civiele procedure is dan met voldoende zekerheid aangetoond dat het OLB bij de uitgifte van erfpachterreinen in de regel willekeurig en dus onrechtmatig tewerk is gegaan. Het Wachtlijst-systeem werd gewoonlijk en lukraak met voeten getreden.

M.a.w. de Wachtlijst was bedrog. Iedereen op de Wachtlijst is in feite jarenlang bedrogen.

Over het juiste percentage van willekeur kan enigszins worden getwist. Of het nu 100% was, of 95% of zelfs slechts 70%, is om het even. Zelfs 30% zou al veel te veel zijn, want voor onbebouwde woningbouwpercelen is er geen reden voor voorrang.

Kortom, het OLB heeft grof onrechtmatig jegens appellanten gehandeld. Zie prod. **HB-8**.

Justitia
derogat legi

Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

Golden Meand Society
Foundation supporting
Human Rights Cases

2. Er is geen volledige zekerheid dat gedurende de jaren 2016 t/m 2021 sprake was van 100% voorrang-uitgiften (en dus 100% willekeur), maar dit is wel zeer waarschijnlijk. En voor de jaren 2022/2023 (tot april), is het wel 100% zeker. En, tenzij het OLB kan bewijzen dat en *waarom* het er in 2016 t/m 2021 *beter* aan toeging dan in 2022/23, is het redelijk ervan uit te gaan dat ook tijdens die jaren sprake was van 100% willekeur. Of 95% als men nog rekening wil houden met een onbekende omstandigheid die hier nog iets op af kan dingen.

Tijdens de jaren 2022 en 2023 zijn +/- 75% van de erfpacht-uitgiften geschied aan personen die of *nooit*, of NA 2015 op de Wachtlijst waren geplaatst. Daarmee werden ALLE personen die op de IEA Overgelegde Wachtlijst staan, geschoffeerd. Dat betekent dat de betrokken politici alle +/- 2.160 aanvragers op de Overgelegde Wachtlijst jarenlang hebben bedrogen. Want elke individuele onterechte voorrang-uitgifte is bedrog aan ALLEN.

Zo'n gegeven zou voldoende zijn om een zittend BC-bestuur naar huis te sturen. Maar dat gebeurt niet, al was het alleen al omdat de oppositie hetzelfde soort misbruik ook heeft gepleegd, toen *zij* aan de macht waren. Deze zaak toont dan ook aan waarom de politiek zichzelf niet *kan* reinigen. Zonder rechterlijk ingrijpen veranderen dit soort situaties nooit.

3. Wij hebben geen Kadaster-gegevens over de jaren vóór 2016. In zoverre was ons onderzoek wellicht niet uitgebreid genoeg. Maar tenzij iemand kan uitleggen waarom het grof misbruik gepleegd NA 2015, vóór 2015 niet kan zijn gepleegd, moet worden aangenomen dat het er vóór 2015 even chaotisch en willekeurig aan toe is gegaan als daarna.

Wij weten ook niet hoeveel aanvragers die NOOIT op de Wachtlijst hebben gestaan, toch terreinen hebben gekregen. Dit konden wij niet opmaken uit ons onderzoek. Ons onderzoek is dan ook niet uitgebreid genoeg om alle misbruik bloot te leggen. Maar het is zeer aannemelijk ervan uit te gaan dat hetgeen WEL is aangetoond een willekeur-patroon laat zien dat al decennialang aan de gang is. Wij denken dat dit al vanaf omstreeks 1990 aan de gang is.

In de kern gaat het dan om twee basisfouten:

- 1) Er werden te weinig kavels ter uitgifte klaar gemaakt ter voldoening aan de vraag;
- 2) Voorrang-uitgifte was de regel; uitgifte cfm. de Wachtlijst was de hoge *uitzondering*.

Deze laatste constatering strookt ook met hetgeen wij als bewoners van Bonaire al lang uit persoonlijke ervaring weten. Het is niet de ergste soort corruptie. We spreken daarom liever van 'patronage'. Iedereen die enige tijd op Bonaire heeft gewoond, weet hoe het er toegaat bij ons bestuur, o.a. met erfpachtuitgifte. Zonder politieke of familie-contacten is het bijna onmogelijk om een erfpachtterrein van het OLB te verkrijgen. Dit is helemaal niets nieuws. Maar wij menen nu dus het bewijs te hebben geleverd van dit feit van algemene bekendheid.

Justitia
derogat legi

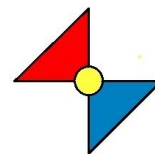
Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

Golden Meand Society
Foundation supporting
Human Rights Cases

Dit algemeen bekend feit blijkt overigens al uit het feit dat de IEA Overgelegde Wachtlijst teruggaat tot 1991. Als het Wachtlijst-systeem werd toegepast, dan kan dat toch niet? De mensen die al vanaf de vorige eeuw wachten op een erfpachtterrein, hadden er of al één moeten hebben gekregen, waarna zij van de Wachtlijst hadden moeten zijn afgevoerd. Of zij hadden een brief moeten hebben ontvangen dat en waarom zij niet in aanmerking komen, waarna zij ook van de Wachtlijst hadden moeten zijn afgevoerd. Maar zij staan er nog steeds op! We praten over +/- 70 natuurlijke personen en bedrijven tussen 1991 tot 2000. ALLE personen die op de Kadasterlijsten staan hebben dus voorrang gekregen boven deze 70!

Impliciet erkent het OLB dit algemeen bekend feit ook in punt 2.5 van de MvA, zeggende dat [in de toekomst, MB] geen uitzonderingen zullen worden gemaakt om de Wachtlijst te passeren. Eerder had dhr. Peeters al erkend dat 'in het verleden onregelmatigheden met de uitgifte van erfpachtrechten zijn geconstateerd' (zie punt 3.6 van zijn CvA in Eerste Aanleg).

Een eerdere advocaat in een eerdere ASOTEKO-zaak schreef het volgende namens het OLB: 'Het OLB ontkent niet dat er tot de vaststelling van de Kadernota [dit was de eerste Kadernota van 2019, MB] geen eenduidig beleid bestond t.a.v. de uitgifte van erfpachtpercelen. Over dat feit bestaat tussen partijen dus geen discussie'. Let wel, ook nu is er nog geen eenduidig beleid

Voorts schreef deze eerdere advocaat namens het OLB: 'Bij gebrek aan een eenduidig beleid, bestond er voor het Bestuurscollege de mogelijkheid om af te wijken van de volgorde op de Wachtlijst, aangezien die behoort tot de discretionaire bevoegdheid van het Bestuurscollege'.

Het is dus niet ruiterlijk erkennen, maar wel zo formuleren dat er ook een erkenning in kan worden gelezen. Wij citeren deze opmerkingen nogmaals (zie ook prod. **HB-9**) om aan te tonen dat het OLB in voorzichtige termen *impliciet* erkent dat het BC afweek van de Wachtlijst, d.w.z. dat dus voorrang werd gegeven bij de uitgifte van erfpachtpercelen. Echter geen van beide advocaten erkende eerlijk en volmondig dat voorrang de regel was en correcte afwerking van de Wachtlijst de hoge uitzondering.

De als prod. **HB-8** overgelegde volledige bewijsvoering toont volgens ons thans dus aan dat het OLB weliswaar *zegt* dat er volgens een Wachtlijst wordt gewerkt, maar dat daar bijna altijd van afgeweken wordt. De Wachtlijst was dus altijd een groot publiek bedrog.

4. Bewijs voor dit feit van algemene bekendheid wordt ten eerste geput uit het lukraak (d.w.z. niet conform volgorde op de Wachtlijst) uitgeven van percelen. In de overgelegde bewijsvoering hebben wij dit al laten zien voor de jaren 2016 en 2017. Hier laten wij het nog eens zien voor het 1ste kwartaal 2019. De conform de Kadasterlijst uitgegeven percelen hebben de volgende volgnummers op de Overgelegde Wachtlijst: 1477; 556; 1089; 892; 635; 1415.

*Justitia
derogat legi*

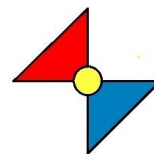
Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

Golden Meand Society
Foundation supporting
Human Rights Cases

Hier zien wij niet de eerlijke afwerking van een Wachtlijst. Een eerlijke afwerking zou kleine verspringingen laten zien. Bijv.: 1477, 1480, 1476, 1481, 1478 en 1483. Maar voornoemde grote en lukrake verspringingen tonen aan dat helemaal niet naar de volgorde op de Wachtlijst werd gekeken. De uitgiften geschieden dus volstrekt *willekeurig*.

Daar komt bij dat, afgezien van de basis Eilandsverordening, de regels voor toewijzing van percelen nooit gepubliceerd zijn. Zulke regels bestaan juridisch dus helemaal niet. Als ze wel gepubliceerd zijn, dan had de wederpartij deze stelling eenvoudig hebben kunnen weer spreken door ze over te leggen. Maar dat hebben ze niet gedaan. Zonder gepubliceerde regels ligt willekeur voor de hand. Wetteloosheid en willekeur gaan immers *altijd* hand in hand. En omdat het publiek niet kan weten wat de regels zijn, kan men daartegen ook niet opkomen.

In situaties als de onderhavige kan en hoort het Hof, desgevraagd, in te grijpen.

Met name ook, omdat niemand anders het kan.

- Als het Hof onze bewijsvoering kan weerleggen, dan houdt het op. Zo neen, dan verwachten appellanten dat Uw Hof hen te hulp schiet. Zij zijn slechts 4 van duizenden slachtoffers van een groot onrecht dat zich al decennialang heeft afgespeeld. Een toewijzende uitspraak van het Hof is een precedent. Het opent ook voor de andere slachtoffers de weg om alsnog aan bod te komen voor een zelfbouw-perceel op basis van de oude regels, d.w.z. dat zij alleen de leges, meetkosten en notariskosten hoeven te betalen. Dat was het beleid vanaf 1953.

Als het OLB voldoende kavels had klaar gemaakt en de Wachtlijst op eerlijke wijze zou hebben afgewerkt, dan zouden appellanten al lang een terrein hebben gekregen. Maar omdat het OLB honderden mensen of meer voorrang heeft gegeven, hebben zij nooit een terrein gekregen.

Kortom, appellanten zijn vele malen grof onrechtmatig door het OLB behandeld. Elke keer dat aan iemand contra het Wachtlijst-stelsel voorrang werd gegeven, werden zij bedrogen.

Om dat recht te zetten, is het billijk dat het Nieuwe Grondbeleid voor appellanten, en via precedentwerking voor alle op de Wachtlijst staande aanvragers, alsnog binnen anderhalf jaar met eerbiedigende werking in werking treedt. Zodat aan hen alsnog een terrein wordt uitgegeven op basis van de regels zoals die sinds 1953 zijn toegepast. Let wel, het Nieuwe Grondbeleid is nog niet in werking getreden. De overigens nog zeer vage basisregels, zijn wel al goedgekeurd, maar het is *juridisch* nog niet van kracht en wordt ook nog niet toegepast.

Justitia
derogat legi

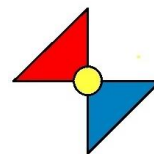
Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

Golden Meand Society
Foundation supporting
Human Rights Cases

Er zijn nog geen Implementatieplannen goedgekeurd en de uitgften die in 2023 hebben plaats gevonden zijn allemaal nog op het oude beleid gebaseerd. Er kan dus bij toewijzing geen sprake zijn van nietigheid o.g.v. art. 3.14 c.q. 3.40 BWBES. In deze zaak speelt art. 3.13 BWBES wel een rol. Het OLB heeft immers jarenlang haar bevoegdheid misbruikt.

Dat bij eerbiedigende werking dan ergens een grens moet worden getrokken, hebben wij in de Memorie van Grieven al aangegeven. Gezien het feit dat het nieuwe Grondbeleid omstreeks november 2022 is goedgekeurd door de Eilandsraad en gezien het feit dat de destijds gedeputeerde voor grondzaken, dhr. James Kroon, ook van mening was dat eerbiedigende werking tot 31 december 2022 zou moeten worden toegepast en dat appellanten daar ook mee hadden ingestemd, is het recht om deze datum aan te houden.

Wij gaan er nu maar aan voorbij dat het goedgekeurde nieuwe Grondbeleid uiterst vaag is en dat het wezenlijk dus nog alle kanten op kan. Uit andere bronnen weten wij echter dat een drastische wijziging van het Grondbeleid in de richting van het Didam-arrest eraan zit te komen. En in die denkrichting wordt eigen woningbezit niet meer zo belangrijk geacht. Art. 11 IVESC wordt dan beschouwd als een overheidsplicht om te zorgen dat er voor een ieder adequate huisvesting is. De voorkeur daarbij is dan huurwoningen. Dat de huurprijzen dan waarschijnlijk onbetaalbaar zullen worden en dat veel minder mensen dan een eigen woning zullen bezitten, schijnt op dit moment slechts een minderheid belangrijk te vinden.

6. Dat deze verandering op een manier gaat waar vele vraagtekens bij kunnen worden gezet en dat dit nieuwe beleid naar onze mening indruist tegen het Natuurrecht, wordt door ons ten zeerste betreurd. Ook zien wij niet in wat erop tegen kan zijn om zowel eigen woningbezit te bevorderen (zoals sinds 1953 is gedaan o.a. door het uitgeven van erfpachtpercelen) als de bouw van huurwoningen te bevorderen. Maar goed, democratische basisregels moeten worden gerespecteerd. De Eilandsraad maakt dit uit. Ze staan op het punt om zeer slechte beslissingen te nemen, maar we hebben gestemd en daar moeten we dan maar mee leven.
7. Wat NIET kan worden gerespecteerd, is het feit dat het OLB in deze procedure het grove misbruik *wezenlijk* steeds heeft ontkend. Niet alleen dat, appellanten werd verweten dat ZIJ hier de boosdoeners zijn, omdat zij zomaar een gratis terrein willen krijgen!

Dit verwijt is absurd en beledigend. Als iemand een eigen woning wil bouwen en aan de overheid verzoekt om aan hem een terrein uit te geven, dan zou het een eer moeten zijn om zo iemand te helpen en hem gratis een terrein te geven. Zeker als het gaat om min- of onvermogene burgers. Ook zij mogen een eigen woning bezitten! Al was het maar een klein en eenvoudig houten huis. Dat is beter dan een onbetaalbare huurprijs te moeten betalen.

Justitia
derogat legi

Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

Golden Meand Society
Foundation supporting
Human Rights Cases

Wat ook niet kan worden gerespecteerd is dat het OLB de regels en voorwaarden voor erfpachtuitgifte nooit heeft gepubliceerd. En dat diegenen die niet in aanmerking komen nooit netjes bericht hebben ontvangen dat en *waarom* zij niet in aanmerking komen. Alle aanvragers hebben tussen +/- \$ 80.- en \$ 250.- leges betaald. Als zij niet in aanmerking komen, behoren zij op zijn minst bericht te ontvangen over de afwijzing van hun aanvraag.

8. Onzerzijds ontkennen wij niet dat de erfpachtuitgifte al lange tijd ook heeft geleid tot ernstig misbruik van de zijde van de individuele erfpachters.

Het misbruik van de erfpachters van zulke terreinen bestaat meestal hierin dat zij daarop geen huis bouwen, maar het terrein met winst verkopen. En die winst dan in eigen zak steken. Vele erfpachters hebben dit NIET gedaan. Maar, dit *morele* misbruik is veel voorgekomen.

Maar dan moet dit misbruik worden tegengegaan. Maar men moet niet het kind met het badwater weggooien! En dit misbruik *kan* effectief worden tegengegaan. Wij zullen daar in deze procedure niet verder op ingaan, omdat dit meer thuishoort in de Eilandsraad dan in de rechtszaal, hoewel in deze zaak de twee met de navelstreng aan elkaar verbonden zijn.

Hoe dit zij, Bonaire kan in dezen een eigen beleid voeren. En daar is ook goede reden voor. Want in tegenstelling tot Nederland en St. Maarten, is er op Bonaire nog steeds voldoende grond om een eigen beleid te *kunnen* voeren. Het Didam-arrest hoeft daarom op Bonaire niet blind te worden gevolgd!

Inzake de gewijzigde eis

9. Het GIEA heeft overwogen dat de aanvankelijke vordering moest worden afgewezen, omdat toewijzing erop neer zou komen dat het Gerecht dan het OLB opdraagt om appellanten een voorkeursbehandeling te geven. En dat kan het Gerecht niet doen. Deze redenering is een bittere pil voor appellanten, want zij weten en het is nu ook aangetoond, dat het OLB bijna altijd aan familie, vrienden en partij-jongens voorrang geeft. Waarom aan *hen* dan niet?

Bovendien, het 2de hogere doel van deze *test case* was en is nog steeds om deze patronagemisdad te doorbreken. Toewijzing van de oorspronkelijke vordering zou middels precedentwerking tot effect hebben gehad dat het OLB alle aanvragers zou moeten respecteren en binnen redelijke tijd alsnog aan hen een erfpachtterrein zou moeten uitgeven. Zo niet, dan zouden de slachtoffers het Gerecht kunnen vragen het OLB op te dragen om dit alsnog te doen.

*Justitia
derogat legi*

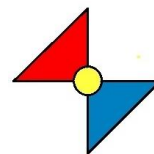
Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

*Golden Meand Society
Foundation supporting
Human Rights Cases*

Zoals ook in de Urgenda-zaak terecht is overwogen, is het Hof verplicht om recht te doen, wanneer dat gevraagd wordt. Het doorbreken van het patronagesysteem bij erfpachttuitgifte, dat honderden, misschien wel duizenden, mensen decennialang systematisch heeft benadeeld, kan zeker gekwalificeerd worden als 'recht doen'. De vraag is dan echter of het Hof dat kan doen door aan appellanten voorrang te geven, hetgeen nu precies de fout is die appellanten het OLB verwijten. Het *verwijt* van appellanten op zich is terecht, maar mag het Hof dan het patronagesysteem doorbreken door dezelfde fout aan het OLB op te dragen? Dit komt neer op de vraag of het Hof kwaad met kwaad kan en mag vergelden?

Welnu, in het strafrecht wordt dit altijd gedaan. Niemand mag een ander van zijn vrijheid beroven, maar het Gerecht mag misdadigers als straf wel van hun vrijheid beroven. De rechtvaardiging hiervoor is tweeledig:

- 1) er is een vergeldingselement en een opvoedingselement; de misdaad moet worden vergolden en de misdadiger moet het voelen in de hoop dat hij/zij het zal afleren;
- 2) de gemeenschap moet worden beschermd tegen de nadelige gevolgen van misdaad die zonder bestraffing nooit zal kunnen worden tegengegaan of verzacht.

Als het Hof deze gedachtegang toepast op deze zaak, dan zijn er zeker wel rechtvaardigingsgronden om de oorspronkelijke vordering alsnog toe te wijzen. Immers, de patronagemisdaad zou daarmee worden vergolden, de slachtoffers zouden krijgen waar zij redelijkerwijs aanspraak op hebben en het patronagesysteem zal worden doorbroken.

Aldus zullen er in de toekomst geen nieuwe slachtoffers worden blootgesteld aan de onderhavige patronage-onrechtmatigheid. En onze bestuurders zouden onder andere ook leren dat ons rechtssysteem ook effectief kan zijn.

Om deze reden hebben wij het petitum nogmaals gewijzigd en de subsidiaire vordering *alternatief* gesteld aan de primaire. De thans dus alternatieve vordering doet het meest recht en is het meest effectief in alle voornoemde opzichten. Men zou ook kunnen stellen dat het de minst kwade van twee kwade opties is. Want toewijzen maakt vuile handen, omdat men het OLB beveelt voorrang te geven aan appellanten, terwijl juist dat voorrang geven de kwaal is. Anderzijds maakt afwijzen ook vuile handen. Want het patronagesysteem blijft intact, appellanten en andere slachtoffers krijgen niet waar ze redelijkerwijs aanspraak op hebben en de onrechtmatigheid gaat onverminderd door. Sterker, die wordt waarschijnlijk nog erger.

Wij erkennen dat het geen gemakkelijke keuze is. Maar het Gerecht moet wel recht doen. Weigering om recht te doen is zelfs bij wet verboden.

Justitia
derogat legi

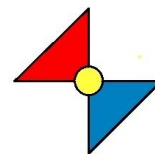
Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

Golden Meand Society
Foundation supporting
Human Rights Cases

10. In het verlengde van het voorgaande hebben wij ook de oorspronkelijk 'primaire' vordering nogmaals gewijzigd. Ten eerste is deze vordering niet meer 'primair'. Maar belangrijker is de vraag of wij aan die eis moesten toevoegen dat aan appellanten alsnog een erfpachtperceel dient te worden uitgegeven '*conform de volgorde op de Wachtlijst*'. Onze slotsom was om deze zinsnede WEL toe te voegen.

11. Voorts heeft het OLB gesteld dat appellanten zelf geen direct persoonlijk belang hebben bij de algemene vordering om het nieuwe grondbeleid met *eerbiedigende werking* in werking te doen treden. En dat is juist. Daarom was de eis eerder al aangevuld met de zinsnede: '*althans dat zulke eerbiedigende werking ten gunste van appellanten dient te gelden*'.

Omdat toewijzing van deze gewijzigde vordering uitsluitend ten gunste van appellanten ook precedentwerking zal krijgen, is deze vordering in beginsel nog steeds effectief om het patronagesysteem te doorbreken. Immers, alle aanvragers die al op de Wachtlijst staan tot 31/12/2022, kunnen zich dan tot het Gerecht wenden met het verzoek om het OLB op te dragen om aan hen het voordeel van eerbiedigende werking toe te kennen en aldus ook aan hen, *conform de volgorde op de Wachtlijst*, een perceel uit te geven. Dat is dus een voordeel.

Tweede voordeel is dat het Hof dan niet het OLB hoeft op te dragen om te doen wat ze nooit hadden mogen doen, namelijk op grote schaal willekeurig bij voorrang percelen uitgeven.

Het *nadeel* is echter dat appellanten dan opnieuw 12 jaar zouden moeten wachten voordat zij aan de beurt zijn. Om dat nadeel weg te nemen, is er gevorderd dat de uitgifte dan moet geschieden binnen een tijdslimiet van anderhalf jaar na vonniswijzing.

Ongetwijfeld zal het OLB tegen deze tijdslimiet aanvoeren dat het technisch niet mogelijk is om daaraan te voldoen. Dit omdat daar onvoldoende percelen voor beschikbaar zijn. Stel dat er nog 1000 actieve aanvragers zijn, die allen aan de voorwaarden voldoen, dan zou het OLB dus eerst 1000 percelen voor uitgifte moeten klaarmaken en deze dan vervolgens binnen 1½ jaar conform volgorde op de Wachtlijst moeten uitgeven.

Welnu, *ten eerste*, zijn er nog +/- 200 kavels beschikbaar. En het getal 1000 is ook maar een voorbeeld. Wij weten niet hoeveel actieve aanvragers er nog zijn; 1000 is waarschijnlijk een redelijke schatting. Maar de vraag is hier, of dit technisch zou kunnen worden uitgevoerd?

Uit eigen wetenschap weten wij dat dit technisch WEL mogelijk is. Als het Kadaster de opdracht krijgt om, zeg, 1000 percelen met wegen uit te meten, in kaart te brengen en registreren, dan kan dat binnen 3 tot 6 maanden uitgevoerd worden.

*Justitia
derogat legi*

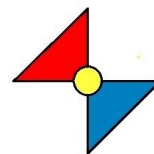
Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

*Golden Meand Society
Foundation supporting
Human Rights Cases*

Aldus heeft het hoofd van het Kadaster zo'n 10 jaar geleden aan ondergetekende verklaard. Wij vroegen hem hoeveel tijd daarvoor nodig is. Het antwoord was +/- 3 maanden. Wij stellen nu voor de zekerheid 6 maanden. Het schoonmaken van de benodigde zandwegen kan niet meer tijd kosten dan 3 maanden. Dit kan meteen beginnen nadat de percelen zijn uitgemeten.

Het papierwerk voor de uitgifte kan meteen na vonniswijzing beginnen en zodra de kadastragegevens dan bekend zijn, kunnen deze worden ingevuld. Dat is zo moeilijk niet. Dit moet dus ook binnen 12 tot 18 maanden uitgevoerd kunnen worden.

Aanleg van water en elektra kan onmiddellijk beginnen nadat de zandwegen zijn aangelegd. Dat is dus na maximaal 9 maanden. Als de tijdslimiet 1½ jaar is, dan is er dan dus nog 9 maanden tijd voor de aanleg van deze nutsvoorzieningen. Ook dat is doenlijk.

Wat betreft 'technische mogelijkheid' is er dus geen beletsel. De gewijzigde primaire vordering kan dus worden toegewezen. Het OLB zal goed zijn best moeten doen, maar de aanvragers die decennialang geschoffeerd zijn, hebben er aanspraak op dat niet alleen het patronagesysteem doorbroken wordt, maar ook dat zij thans binnen redelijke tijd krijgen waar zij redelijkerwijs aanspraak op hebben.

Bonaire, 27 november 2023
Namens appellanten,
mr. M. Bijkerk